

0154 /

Sambandskontoret

Omtale fra den norske forsvarssjef.

Til alle organiserte kampgrupper. Det er nå viktig at alle står sammen og er beredt til å gjøre sin innsats i det store oppgjør. De vil få klar ordre om de aksjoner som skal foretas. De må ikke gå til åpen aksjon uten etter ordre fra den allierte militære overstkommanderende og før ordre gis herfra. For tidlig aksjon kan gi fienden anledning til å ødelegge organisasjonen. Jeg regner med deres hjelp når tiden er inne. Til de ikke organiserte sier vi: Gå heller ikke dere til forhastede eller uoverlagte handlinger. Deres har også deres plikter. Følg de instruksjoner dere har fått og får. Fortsett med passiv motstand. Sett ikke livet på spill unødig.

Frankrikes befrielse.

"Befrielsen" er i grunnen et meget bedre ord enn "invasjonen". Det er også den vendingen Eisenhower bruker når han skal omtale denne alle tiders største landgangsoperasjon. Frankrike er det første land som skal befries. Dette har selvsagt først og fremst strategiske grunner. En må rette det avgjørende slag mot hitlerismen et sted der det er mulig å oppnå en total seier, og det er ikke mulig på Balkan eller i Norge. Av den grunn må vår befrielse utstå vil senere.

Men også av andre grunner er det rimelig at Frankrikes befrielse står øverst på programmet. Den tredje republikks demokratiske Frankrike var Englands første allierte i kampen mot det hitlerske verdenserobrerplaner. Frankrike falt allierte i 1940. Også den franske armé falt også den tredje republikk. Den konstitusjonelle president Lebrun gikk av, den mangeogåttiårige marskalk Petain ble Frankrikes / eller rettere sagt Vichyfrankrikes / fører. Som fransk førsteminister underskrev han våpenstillstandsavtalen mellom Frankrike på den ene siden og aksemaktene på den annen side. De franske armeer i Frankrike og det franske flyvåpen var riktignok brust, men enda hadde Frankrike sitt imperium ubeskåret. Den maktige franske flåte var intakt. Alle betingelser var tilstede for at det demokratiske Frankrike kunne fortsatt kampen. Men den franske handleevne var lammet, og det ble det Frankrike som hadde oppgitt kampen som fikk bestemme kursen i det franske moderland denne gangen. Også forrige krig la Frankrike sin skjebne i hendene på en oldning, men den gang var det "Tigeren", Clemenceau, mannen som ville ha slåss til fem over tolv hvis det skulle vært nødvendig.

Men ikke alle franskmenn ga opp kampen i og med den tredje republikks fall. Her lyser navnet de Gaulle opp. Man kan mene hva man vil om de Gaulle som politiker, som inkarnasjonen av den franske gjenreisnings og seiersvilje, har han vært uovertruffen. Til å begynne med hadde han små suksesser. Englands uforbeholdne støtte fikk han, men den del av Frankrike som fremdeles skulle kunne kjempe med, koloniriket, støttet Vichy. Guvangren i Indochina overlot Japan landet etter ordre fra Vichy, guvernørene på Madagaskar og Syria blåste ut til kamp mot sine forhenværende allierte. Og de Gaulle kunne ikke gjøre noe. Derfor allierte amerikanerne seg med Vichyfolkene da de gikk inn i Nordafrika. Den forhenværende Vichy-visestatsministeren en av de aller mest unndølgende overfor tyskerne - admiral Darlan ble deres mann. Og suksessen var stor. De franske troppene ytet ikke motstand ved landgangen. Etter mordet på Darlan ble Giraud den store mann. De Gaulles rolle så ut til å være utspilt. Men så hendte noe overraskende. De demokratiske krefter støttet de Gaulle. Han ble deres mann, som ønsket å opprette et fritt og demokratisk Frankrike igjen. Han fikk hjemmefrontens støtte. Og etter påtrykk fra befriellesutvalget i Algør har Giraud måttet trekke seg stadig mere tilbake. Idag gjenstår faktisk bare et spørsmål. Vil de allierte anerkjenne de Gaulle og befriellesutvalget som fransk regjering? Churchill svarte nei i sin underhustale nylig. Det var sikkert fordi noe av den gamle mistillitt til de Gaulles posisjon hos det franske folk hang igjen. Han turde ikke våge stridigheter blandt de alliertvennlige franskmenn like før invasjonen. Det endelige utfall er imidlertid sikkert - med seiren i vest får de Gaulle sin lønn for sitt utrøttelige strev for Frankrikes gjen-

naigning. Vichymennene har spilt fallitt. "Neuropolitikerene" la vel
er overbevart-kennet i skysser av Frankrikes Hitler-Darmand- som med
de verste terrormetoder forsøker å knekke franskmennenes frihetskamp. --
Idag er de Gaulle i England, og de Holland, Belgia og Norges statsjefer
talte til sine land tirsdag, var det de Gaulle som talte til Frankrike.

Nyheterne fra London onsdag 7. juni, kl. 18.30.

Invasjonen. De siste meldinger fra Frankrike går ut på at de allierte
tropper har slått tilbake tyske motangrep i Caen-området. Alle strender
er nå fri for tyskere, men enkelte strekninger er ennå under artillerifild.
De allierte holder en bred kystfront på Cherbourg-halvøya, og landsetting
av tropper og forsyninger har fortsatt i hele dag. 5 bølger med glidefly
og svøvefly landet inatt og imorges med infanteri og forsyninger på Cher-
bourg-halvøya, hvor flere stillinger ble inntatt. Disse transporter dan-
net et 80 km. langt tog. Inatt angrep over 1000 tunge britiske bombefly
broer, jernbaner og kommunikasjonsnett i Nord-Frankrike, mosquitofly og
jagere angrep balkolonnar, troppestykker og veier som de tyske tropper
kunne tenkes å bruke. Ialt er det sluppet ned mellom 15 og 20.000 tonn
bomber, og det har vært over 13.000 flyutfall de siste 24 timer. Den tysk
jagermotstand øket noe utover ettermiddagen idag. De alliertes flytap har
vært ubetydelig. 46 tyske fly skadde. Mosquitofly angrep idag tyske ma-
rinofartøy i Biscaya-bukten og satte en destroyer i brann. Forøvrig har
invasjonstroppene det siste døgnet ikke møtt noen motstand fra den tyske ma-
rine. De gjennom luften landsatte tropper har gjennomført alle de oppgaver
som ble gitt dem og tatt endel broer i uskadd stand. Den engelske slag-
flåte beskytter de tyske festninger i kempområdet som ennå er i virksomhet.
Sjefen for de alliertes flåtestyrker uttalte idag at første runde er vunnet
og jeg ser ingen tegn at vi ikke også skal vinne annen.

Italia. Enkelte styrker av den 5. arme har rykket 16 km. videre fra Rom
og møter liten motstand. Den 5. arme har ialt inntatt 18.000 fanger. De
allierte fly i Middelhavet har foretatt utfall mot oljeraffinerier, jern-
banemål og trafikkutepunkter på Balkan. Bl.a. er Floesti, Beograd og
jernporten i Danau angrepet. Amerikanske fly stasjonert i Russland eskortert
av russiske jagere angrep idag den rumenske havneby Galaz.

Over Schweiz meldes at der er inntatt store allierte flåtestyrker i
Middelhavet, og at en venter alliert invasjon på den franske Middelhavs-
kyst.

Det russiske militærorgan, Den Røde Stjerne, hadde idag en artikkel hvor
den sier: "Atlantehavsvolden er overskredet, og betydningen av dette,
krigshistoriens største strategiske nesterstykke, kan ikke overvurderes."

Eden meddelte i Underhuset idag at det var oppnådd overenskomst med Por-
tugal om stansing av all Wollfram-eksport til Tyskland. 2/3 av Tysklands
foretninger med Wollfram kom fra Portugal. Beslutningen treer i kraft strax

Den Internasjonale Presseforening holdt idag et møte hvor kong Haakon var
dagsgjest. Kronprins Olaf og statsminister Nygaardsvold var også tilstede,
samt en rekke statsmenn fra de øvrige allierte land. Den russiske formann
i Den Internasjonale Presseforening holdt en tale som formet seg som en
begeistret hyldest til Norge og nordmennene. Han sa bl.a. at Norges stats-
forfatning av 1814 var en av datidens lengst fremskredne demokratiske stats-
forfatninger, Norges historie siden 1814 hadde vært et lysende eksempel på
et sant demokrati. Nordmennenes djervhet i den pågående krig stod ikke
tilbake for noen av de andre hørtatte land, og det mot og den kjerlighet
nordmenn hadde vist russiske fanger, skulle sent eller aldri bli glemt i
Sovjet-Samveldet.

Kong Haakon holdt en tale, hvor han pointerte de små nasjoners betydning
for sikringen av en varig fred. Selv om de store nasjoner måtte spille
gjennomsnittlig rolle i det fremtidige
arbeide for å sikre freden, måtte ingen beslutninger taes uten de små na-
sjoners medvirkning.

Statsminister Nygaardsvold holdt en tale i kringkastingen i London kl. 18.30
idag. Talen var en oppfordring til Norges ungdom om å holde seg unna en-
hver form for tysk eller tyskentrallert internering som A.T., arbeidsinn-
sats o.l. og en varm henstilling til folk om strengt å følge hjemmefrontens
og kringkastingens paroler, som begge deler er utformet etter sam-
arbeid med de alliertes kringkasting.